

RIKTLINJE FÖR

TILLSYN AV FRISTÅENDE FÖRSKOLOR, FRITIDSHEM OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Riktlinje för tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.
Diarienummer	BUN26/51
Kategori av styrdokument	Normerande
Fastställd av	Barn- och ungdomsnämnden
Beslutsdatum	2025-04-01
Giltighetstid	Från och med 2026-04-21 och därefter tills vidare
Omfattar	Riktlinje omfattar Barn- och ungdomsnämnden samt de verksamheter som nämnden har tillsyningsansvar för
Dokumentansvarig	På politisk nivå: Barn- och ungdomsnämnden På tjänstenivå: Handläggare Barn- och ungdomsnämnden
Uppföljning	Vid behov
Aktualitetsprövning	Vid varje ny mandatperiod

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningsätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

1	INLEDNING.....	1
2	BAKGRUND OCH AVGRÄNSNINGAR.....	1
3	TILLSYN.....	2
3.1	Inriktning vid tillsyn av förskola	3
3.1.1	Allmänna förutsättningar.....	3
3.1.2	Ägar- och ledningsprövning	4
3.1.3	Styrning, ledning och dokumentation.....	5
3.1.4	Förskolans uppdrag	7
3.1.5	Barns trygghet och säkerhet.....	7
3.2	Inriktning vid tillsyn av fritidshem	8
3.2.1	Allmänna förutsättningar.....	8
3.2.2	Ägar- och ledningsprövning	9
3.2.3	Styrning, ledning och dokumentation.....	10
3.2.4	Fritidshemmets uppdrag	11
3.2.5	Barns trygghet och säkerhet.....	12
3.3	Inriktning vid tillsyn av pedagogisk omsorg	12
3.3.1	Huvudmannens lämplighet.....	13
3.3.2	Områden som ska granskas	14
4	GENOMFÖRANDE	16
5	BESLUT OCH SANKTIONER VID INGRIPANDE	17
5.1	Beslut	17
5.2	Sanktioner.....	17
5.2.1	Föreläggande	17
5.2.2	Anmärkning	17
5.2.3	Avstående från ingripande.....	18
5.2.4	Återkallelse	18
5.2.5	Tillfälligt verksamhetsförbud	18
6	UPPFÖLJNING OCH REVIDERING AV RIKTLINJEN.....	18

1 INLEDNING

Kommunen har i enlighet med skollagen (2010:800) 26 kap. 4, 2, 6 - 16, 18 §§ tillsyn över fristående förskolor, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Att bedriva tillsyn är att granska om huvudmannen och den verksamhet som granskats uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta till fel som upptäckts vid granskningen.

2 BAKGRUND OCH AVGRÄNSNINGAR

Riktlinjen ska klargöra hur Barn- och ungdomsnämnden styr tillsyn av fristående förskolor, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i Nyköpings kommun.

Utgångspunkten för tillsynen är skollagen och tillhörande författningar. Kommunen har dock inte tillsyn över om verksamheterna följer skollagens bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling (6 kap.). Det är Skolinspektionen som ansvarar för denna tillsyn.

3 TILLSYN

Tillsynen kan genomföras i olika omfattning och på olika sätt:

Regelbunden tillsyn

- Granskning av hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen enligt Läroplan för förskolan (Lpfö 18) och tillämpliga lagar och förordningar.
- Sker regelbundet vart tredje år och meddelas verksamheten senast sex månader innan.

Riktad tillsyn

- Vid indikationer som visar på brister hos någon enskild huvudman eller generellt

Förstagångstillsyn

- En nystartad verksamhet ska besökas under verksamhetens första år. Förstagångstillsynen har två syften: kontrollera så att verksamheten arbetar utifrån de planer som godkännandet/rätt till bidrag bygger på samt att en nyetablerad huvudman ska kunna få råd och vägledning tidigt i uppbyggnaden av verksamheten.

Tillsyn utifrån individärende

- Vid indikationer som visar på brister kring verksamhetens uppdrag gentemot ett individuellt barn

Förebyggande åtgärder

- Inom ramen för tillsynen lämna råd och ge vägledning Tillsynen kan vara anmäld eller oanmäld.

3.1 Inriktning vid tillsyn av förskola

3.1.1 Allmänna förutsättningar

Huvudmannen ska ge rektor och övrig personal vid förskoleenheterna förutsättningar, så att utbildningen i förskolan är likvärdig och av hög kvalitet.

I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat att förse förskoleenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, samt se till att barngrupperna har en lämplig storlek och sammansättning. I arbetet ingår också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten vid förskoleenheterna, och den personal som bedriver undervisning, har den behörighet och kompetens som skolförfattningarna kräver.

De verksamheter som har anmält konfessionell inriktning granskas vid tillsynen så att de följer de skrivningar i författningarna som reglerar konfessionella inslag. Det gäller omfattning, avgränsning mot undervisningen, barnens deltagande samt hur de konfessionella inslagen redovisas till barnens vårdnadshavare.

Område som ska granskas	Lagrum
Barngruppernas sammansättning och storlek, och i övrigt en god miljö.	8 kap. 8 § skollagen
Barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.	8 kap. 10 § skollagen
Alla huvudmän inom skolväsendet ska utse minst en skolchef. Skolchefens uppgift är att biträda huvudmannen med att se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen.	8 kap. 8 a§ skollagen
Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.	2 kap. 11 § skollagen
Förskollärare i förskolan har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver.	2 kap. 13 - 14 och 17 - 18 §§ skollagen
Personalen ges möjligheter till den kompetensutveckling som krävs, för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.	2 kap. 34 § skollagen Lpfö 18, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar
Barn skall från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs.	8 kap. 5 § skollagen
Undervisningen vid fristående skolor, fristående förskolor och fristående fritidshem ska vara icke-konfessionell. Om huvudmannen har anmält konfessionell inriktning granskas denna. Konfessionell inriktning	1 kap 7, 7a-7d §§ Skollagen

på verksamhet innebär att det förekommer konfessionella inslag,
- konfessionella inslag: bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag.

Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta.

Vid fristående förskolor med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma i begränsad omfattning och vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat barnens vårdnadshavare om.

3.1.2 Ägar- och ledningsprövning

Huvudmannen skall ha ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen skall ha erfarenhet eller insikt i de föreskrifter som gäller för skolverksamhet samt lämplighet att bedriva den.

Kraven innebär att det inom kretsen av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövning ska finnas en samlad kompetens, varje enskild person behöver inte ha den. Kraven omfattar

ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och andra som har ett bestämmande inflytande över huvudmannens verksamhet.

Personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska även i övrigt bedömas lämpliga. Viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydighet och andra omständigheter av betydelse skall beaktas. Här gäller det att var och en i ägar- och ledningskretsen skall bedömas som lämplig.

Dessa krav skall var uppfyllda både vid själva tillståndsprövningen och fortlöpande. Förändringar i ägar- och ledningskretsen ska anmälas till Barn- och ungdomsnämnden via ny ifylld blankett inom en månad från förändring.

Område som ska granskas	Lagrum
Den enskilde skall ha de ekonomiska förutsättningarna att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.	2 kap. 5 § skollagen
Den enskilde skall genom erfarenhet eller på annat sätt ha förvärvat insikt i föreskrifter som gäller för verksamheten.	2 kap. 5 § skollagen
Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 5 a § till den som godkänt den enskilde som huvud man senast en månad efter förändringen.	2 kap. 5 § Skollagen
Den enskilde skall i övrigt bedömas lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 5 a § andra stycket bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.	2 kap 5§ skollag
En sökande ska inte anses som lämplig om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för <ol style="list-style-type: none"> 1. våld, tvång eller hot, 2. diskriminering eller kränkande behandling, eller 3. påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket. 	2 kap. 5b § skollagen

3.1.3 Styrning, ledning och dokumentation

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan inom väsentliga områden, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid förskoleenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat avseende förskoleenheternas arbete med att främja barnens utveckling och lärande, och att erbjuda en trygg omsorg i en god miljö fri från kränkande behandling. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger förskoleenheterna, för att de ska kunna ge barnen en god utbildning och omsorg. Huvudmannen analyserar sedan nulägesbilden i förhållande till de nationella målen, beslutar om vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sina egna kvalitetsarbeten vid förskoleenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns-

och granskningsrapporter och anmälningar om kränkande behandling etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete och det kvalitetsarbete som rektor tillsammans med förskollärare och övrig personal genomför vid förskoleenheterna.

Rektor ansvarar för att det finns rutiner för hur vårdnadshavare lämnas information om barnet och att det finns möjlighet till samråd med barn och vårdnadshavare.

Rektor har ansvar för att barn som behöver stöd i sin utveckling får det.

Område som ska granskas	Lagrum
Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumenterna uppfylls.	4 kap. 3 och 5 §§ skollagen
Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	4 kap. 3 och 6 §§ skollagen
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	4 kap. 3 och 6 §§ skollagen
Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	4 kap. 3 och 6 - 7 §§ skollagen
Rektor planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet på enheten genomförs under medverkan av förskollärare, övrig personal och barn.	4 kap. 3-8 §§ skollagen
Rektors ansvar för att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling uppmärksammas och ges det stöd som deras speciella behov kräver.	8 Kap. 9 § skollagen
Rektors ansvar för att det finns forum för samråd och samverkan med barn och vårdnadshavare, att det finns rutiner för hur information lämnas till barn och vårdnadshavare.	4 kap 13 § skollagen , Lpfö 18

3.1.4 Förskolans uppdrag

Enligt förskolans läroplan ska förskolan lägga grunden till ett livslångt lärande i en verksamhet som är rolig, trygg och lärorik för alla barn som

deltar. Förskolan ska vara en pedagogisk verksamhet där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för varje barn att utvecklas rikt och mångsidigt. Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan i en trygg miljö som främjar leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt utmanar och stimulerar barnens utveckling och lärande. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet.

Ett medvetet bruk av leken för att främja varje barns utveckling och lärande ska prägla verksamheten.

Område som ska granskas	Lagrum
Normer och värden	Läroplan för förskolan, Lpfö 18
Utveckling och lärande	Läroplan för förskolan, Lpfö 18
Inflytande och delaktighet	Läroplan för förskolan, Lpfö 18
Övergång och samverkan mellan förskolan och andra verksamhetsformer	Läroplan för förskolan, Lpfö 18

3.1.5 Barns trygghet och säkerhet

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ska vara en trygg plats för barn. För att arbetsgivare ska få anställa, anlita eller ta emot någon vuxen i dessa verksamheter måste personen visa upp ett utdrag ur belastningsregistret, ett så kallat registerutdrag. För att det ska vara tryggt och säkert för barn är det viktigt att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete kring den fysiska miljön på förskolan.

Inkomna klagomål kan utgöra en viktig informationskälla i det systematiska kvalitetsarbetet och därför är det viktigt att det finns rutiner för att hantera dem. Förskolans personal har även ett ansvar och en viktig funktion när det gäller att uppmärksamma om det finns misstanke om att ett barn far illa och därför är det viktigt att det finns fungerande rutiner kring detta och att de är kända av all personal.

Område som ska granskas	Lagrum
Rutiner för registerkontroll för nyanställda.	2 kapitlet 31 § skollagen.
Rutiner för anmälningsskyldighet till socialtjänst.	14 kap. 1 § SoL
Rutiner för klagomålshantering.	4 kap. 7-8 §§ skollagen
Rutiner för barnsäkerhetsrund.	8 kap. 8 § skollagen

3.2 Inriktning vid tillsyn av fritidshem

3.2.1 Allmänna förutsättningar

Huvudmannen ska ge rektor och övrig personal vid fritidshemmet förutsättningar, så att utbildningen i fritidshemmet är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att informera vårdnadshavare om

och erbjuda barn utbildning i fritidshem. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat att förse verksamheten med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, samt se till att elevgrupperna har en lämplig storlek och sammansättning. I arbetet ingår också att säkerställa att rektor och den personal som bedriver undervisning, har den behörighet och kompetens som skolförfattningarna kräver.

De verksamheter som har anmält konfessionell inriktning granskas vid tillsynen så att de följer de skrivningar i författningarna som reglerar konfessionella inslag. Det gäller omfattning, avgränsning mot undervisningen, barnens deltagande samt hur de konfessionella inslagen redovisas till barnens vårdnadshavare.

Område som ska granskas	Lagrum
Elevgruppernas sammansättning och storlek, och i övrigt en god miljö.	14 kap. 9 § skollagen
Den pedagogiska ledaren har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet.	2 kap. 9 § skollagen
Alla huvudmän inom skolväsendet ska utse minst en skolchef. Skolchefens uppgift är att biträda huvudmannen med att se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen	2 kap. 8 a§ skollagen
Lärare eller förskollärare har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, alternativt högskoleutbildning avsedd för arbete i fritidshem	2 kap. 13, 17 § skollagen
Personalen ges möjligheter till den kompetensutveckling som krävs, för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.	2 kap. 34 § skollagen
Fritidshem erbjuds när behov finns.	14 kap. 4 § skollagen
Om huvudmannen har anmält konfessionell inriktning granskas denna. Konfessionell inriktning på verksamhet innebär att det förekommer konfessionella inslag,	1 kap 7, 7a-7d §§ skollagen

<p>- konfessionella inslag: bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta. Vid fristående förskolor med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma i begränsad omfattning och vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat barnens vårdnadshavare om.</p>	
--	--

3.2.2 Ägar- och ledningsprövning

Huvudmannen skall ha ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen skall ha erfarenhet eller insikt i de föreskrifter som gäller för skolverksamhet samt lämplighet att bedriva den. Kraven innebär att det inom kretsen av personer som omfattas av ägar- och ledningsprövning ska finnas en samlad kompetens, varje enskild person behöver inte ha den. Kraven omfattar ägare med ett väsentligt inflytande, ledning och andra som har ett bestämmande inflytande över huvudmannens verksamhet.

Personer som ingår i ägar- och ledningskretsen ska även i övrigt bedömas lämpliga. Viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydighet och andra omständigheter av betydelse skall beaktas. Här gäller det att var och en i ägar- och ledningskretsen skall bedömas som lämplig.

Dessa krav skall var uppfyllda både vid själva tillståndsprövningen och fortlöpande. Förändringar i ägar- och ledningskretsen ska anmälas till Barn- och ungdomsnämnden via ny ifylld blankett inom en månad från förändring.

Område som ska granskas	Lagrum
Den enskilde skall ha de ekonomiska förutsättningarna att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.	2 kap. 5 § skollagen
Den enskilde skall genom erfarenhet eller på annat sätt ha förvärvat insikt i föreskrifter som gäller för verksamheten.	2 kap. 5 § skollagen

Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 5 a § till den som godkänt den enskilde som huvud man senast en månad efter förändringen.	2 kap. 5 § Skollagen
Den enskilde ska i övrigt bedömas som lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 5 a § andra stycket bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.	2 kap 5§ skollag
En sökande ska inte anses som lämplig om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för <ol style="list-style-type: none"> 1. våld, tvång eller hot, 2. diskriminering eller kränkande behandling, eller 3. påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket. 	2 kap. 5b § skollagen

3.2.3 Styrning, ledning och dokumentation

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i fritidshemmet inom väsentliga områden, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid verksamheten. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat avseende fritidshemmet arbete med att främja elevernas utveckling och lärande, och att erbjuda en trygg omsorg i en god miljö fri från kränkande behandling. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger fritidshemmet, för att de ska kunna ge barnen en god utbildning och omsorg.

Huvudmannen analyserar sedan nulägesbilden i förhållande till de nationella målen, beslutar om vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektor tagit fram i sitt egna kvalitetsarbete vid fritidshemmet, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik och tillsyns- och granskningsrapporter). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som den pedagogiska ledaren tillsammans med fritidspedagoger och övrig personal genomför vid fritidshemmet.

Område som ska granskas	Lagrum
Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls.	4 kap. 3 och 5 §§ skollagen
Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	4 kap. 3 och 6 §§ skollagen
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	4 kap. 3 och 6 §§ skollagen
Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	2 kap. 3 och 6 - 7 §§ skollagen

3.2.4 Fritidshemmets uppdrag

Det är viktigt att huvudmannen, rektor och personalen i fritidshemmet är förtrogna med fritidshemmets uppdrag för att kunna arbeta målstyrt. När personalen planerar verksamheten ska de utgå från uppdraget som det formuleras i skollagen och i läroplanen, samt utifrån en inventering av den aktuella elevgruppens behov och intressen.

Uppdraget handlar om att stödja utvecklingen av såväl normer och värden som kunskaper, ansvarstagande och inflytande. I samverkan mellan fritidshemmet, förskoleklassen, skolan och hemmet kan personalen skapa

ett helhetsperspektiv på elevens utveckling, lärande och utbildning, där elevens bästa är i fokus för verksamheten.

Område som ska granskas	Lagrum
Normer och värden	Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (reviderad 2018)
Kunskaper	Samma som ovan.
Ansvar och inflytande	Samma som ovan.
Skola och hem	Samma som ovan.
Övergång och samverkan	Samma som ovan.
Skolan och omvärlden	Samma som ovan.

3.2.5 Barns trygghet och säkerhet

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ska vara en trygg plats för barn. För att arbetsgivare ska få anställa, anlita eller ta emot någon vuxen i dessa verksamheter måste personen visa upp ett utdrag ur belastningsregistret, ett så kallat registerutdrag. För att det ska vara trygg och säker för barn är det viktigt att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete kring den fysiska miljön på förskolan.

Inkomna klagomål kan utgöra en viktig informationskälla i det systematiska kvalitetsarbetet och därför är det viktigt att det finns rutiner för att hantera dem. Fritidshemmets personal har även ett ansvar och en viktig funktion när det gäller att uppmärksamma om det finns misstanke om att ett barn far illa och därför är det viktigt att det finns fungerande rutiner kring detta och att de är kända av all personal.

Område som ska granskas	Lagrum
Rutiner för registerkontroll för nyanställda.	2 kapitlet 31 § skollagen.
Rutiner för anmälningsplikt till socialtjänst.	14 kap. 1 § SoL
Rutiner för klagomålshantering.	4 kap. 7-8 §§ skollagen
Rutiner för barnsäkerhetsrund.	8 kap. 8 § skollagen
Kontroll att verksamheten har en kontinuitetsplan	2 kap. 8 §

3.3 Inriktning vid tillsyn av pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg styrs av skollagen (främst kapitel 25). Förskolans läroplan är vägledande för pedagogisk omsorg. Kraven som ställs på pedagogisk omsorg är:

- Lokalerna ska vara ändamålsenliga
- Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.
- Verksamheten ska utgå från barnets bästa
- Barngrupperna ska ha en lämplig sammansättning och storlek
- Huvudmannen ska systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten
- Alla personer som är 15 år och äldre ska på begäran av kommunen kunna visa upp utdrag ur register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister.
- Huvudmannen ska förebygga och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

3.3.1 Huvudmannens lämplighet

<p>En enskild får godkännas som huvudman för en sådan pedagogisk omsorg som avses i 2 §. Den kommun där verksamheten ska bedrivas ska efter ansökan lämna ett godkännande om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, 2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig, 3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet, 4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket, och 5. avgifterna inte är oskäligt höga.	25 kap 10§ skollag
<p>Godkännandet att vara huvudman ska avse verksamhet på ett visst verksamhetsställe som bedöms lämpligt. Om verksamheten ska bedrivas där någon är folkbokförd kan en sökande inte anses lämplig utan att en registerkontroll enligt 2 a § har gjorts.</p> <p>Kommunen får godkänna en enskild som huvudman trots att villkoret i första stycket 4 inte är uppfyllt, om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.</p>	25 kap 10§ skollagen
<p>I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 10 § första stycket 1 sammantaget avse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, 2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, 3. bolagsmännen i kommanditbolag eller	5 kap 10b§ skollagen

<p>andra handelsbolag, och</p> <p>4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.</p> <p>Vid lämplighetsbedömningen av den enskilde enligt 10 § första stycket 2 ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga i den krets av personer som anges i första stycket bedöms lämpliga. Lag (2022:241).</p>	
--	--

3.3.2 Områden som ska granskas

Område som ska granskas	Lagrum
<p>Sådan verksamhet som avses i 2-5 §§ ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.</p>	25 kap 6§ skollagen
<p>Var och en som verkar inom sådan verksamhet ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.</p>	25 kap 6§ skollag

Personer över 15 år som är skrivna på adressen ska visa upp utdrag ur belastningsregistret.	25 kap 2§ skollagen
Personalens utbildning och erfarenhet	25 kap. 7 § skollagen
Möjlighet till kompetensutveckling för personalen	25 kap 7§ skollagen
Lokalerna	25 kap. 7 § skollagen
Öppettider	25 kap. 7 § skollagen
Uppföljning och utvärdering	25 kap. 8 § skollagen
Barngruppens sammansättning	25 kap. 7 § skollagen
Helhetssyn på barnet och främjande av allsidiga kontakter och social gemenskap	25 kap. 6 § skollagen
Hur barns utveckling och lärande stimuleras	25 kap. 2 § skollagen
Hur verksamheten förbereder för fortsatt lärande	25 kap. 2 § skollagen
Behov av särskilt stöd	25 kap. 2 § skollagen
Kontroll att verksamheten har en kontinuitetsplan	8 kap 8§

4 GENOMFÖRANDE

Den regelbundna tillsynen är en övergripande granskning som utgår från lagstiftning vid tillsyn av respektive verksamhet. Den riktade tillsynen utgår enbart från det område som riskerar att vara bristande. Tillsyn utifrån individärende utgår enbart från det som är relevant för individärendet men problematik kan uppmärksammas och föreläggas kring övergripande verksamhetsbrister utöver hantering av det individuella barnet. En plan för den regelbundna tillsynen, när och vilka enheter som ska granskas under året, beslutas av Barn- och ungdomsnämnden.

Den regelbundna tillsynen ska bestå av:

1. Dokumentgranskning:
2. Kommunen begär underlag från huvudmannen enligt Skolverkets "Dokumentlista för tillsyn".
3. Tillsynsbesök sker i verksamheten
4. Intervju. Vid intervjun informerar handläggaren om resultatet från dokumentanalys och tillsynsbesök. Handläggaren ställer kompletterande frågor. Det kan även förekomma råd och vägledning till verksamheten.
5. Beslut. Se punkt 5.
6. Rapport. Tillsynen dokumenteras i en rapport, vilken delges granskad enhet senast tre veckor efter genomfört tillsynsbesök samt meddelas som informationsärende till Barn- och ungdomsnämnden.
7. Uppföljning. Kommunen följer upp att huvudmannen rättat till eventuella brister. Tillsynen avslutas när bristerna bedöms vara åtgärdade.

Processen ska rymmas inom den period tillsynen av enheten pågår enligt beslutad plan. Tillsynsbeslutet kan innebära föreläggande om att vidta åtgärder eller att återkomma med rapportering om vidtagna åtgärder.

Dessa kan vara av olika stor karaktär och somliga kräva återbesök. Vid förelägganden kan tillsynen pågå utanför det avsatta kvartalet.

Delegat för den riktade tillsynen bedömer vilka metoder som ska användas i samband med en riktad tillsyn samt vid tillsyn av individärende. Vilka metoder och omfattningen på tillsynen beror på omfattningen av den eller de brister som misstänkts.

Råd och vägledning ges i samband med återkoppling av tillsynsbeslut samt vid informations- och dialogmöten med fristående huvudmän och rektorer. Huvudmän kan alltid kontakta tillsynsmyndigheten för råd och vägledning.

5 BESLUT OCH SANKTIONER VID INGRIPANDE

5.1 Beslut

Efter att tillsynen är genomförd ska den tillsynade huvudmannen erhålla en tillsynsrapport som även innefattar ett beslut. I och med att tillsyn av fristående huvudmän är myndighetsutövning ska beslutet kommuniceras med huvudmannen. Beslutet ska även motiveras med hänvisning till lagrum och besvärshänvisning. Det ska även framgå vilka åtgärder som ska vidtas samt när och hur de ska redovisas till tillsynsmyndigheten.

5.2 Sanktioner

Om det föreligger något missförhållande vid den fristående förskolan ska kommunen förelägga den som ansvarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. I aktuell delegationsordning finns information om vem som har delegation att fatta beslut om sanktionerna. Besluten varierar beroende på bristens allvarsgrad. Skollagens 26 kap. 10 - 16, 18 reglerar kommunens möjligheter till ingripande vid överträdelser, enligt följande:

5.2.1 Föreläggande

Om den granskade verksamheten inte uppfyller de villkor som gäller för godkännande och/eller rätt till bidrag ska huvudmannen föreläggas att åtgärda bristerna. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart och ska ange de åtgärder som kommunen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna samt tidpunkt för när bristerna senast ska vara avhjälpna.

Ett föreläggande kan vara belagt med vite.

5.2.2 Anmärkning

Om det vid tillsynen framkommer överträdelser som är mindre allvarliga kan kommunen rikta anmärkning mot huvudmannen. Anmärkningen ska förenas med tillägg om att överträdelser ska rättas till. Om överträdelser kvarstår vid framtida tillsyn ska huvudmannen föreläggas att vidta nödvändig åtgärd.

5.2.3 Avstående från ingripande

Kommunen kan avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa och huvudmannen snabbt vidtar nödvändiga rättelser eller om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

5.2.4 Återkallelse

Tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, ett medgivande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndighet meddelat om ett föreläggande inte följts och missförhållandet är allvarligt.

5.2.5 Tillfälligt verksamhetsförbud

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse enligt 13 § eller ett beslut om statliga åtgärder för rättelse enligt 17 § kommer att fattas, och beslutet inte kan avvaktas med hänsyn till allvarlig risk för barnens och elevernas hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis driva verksamheten vidare.

Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

6 UPPFÖLJNING OCH REVIDERING AV RIKTLINJEN

Riktlinjen revideras vid behov. Riktlinjen aktualiseras varje ny mandat-period.